

IA per auditors/es: aplicacions pràctiques, riscos i bones pràctiques.

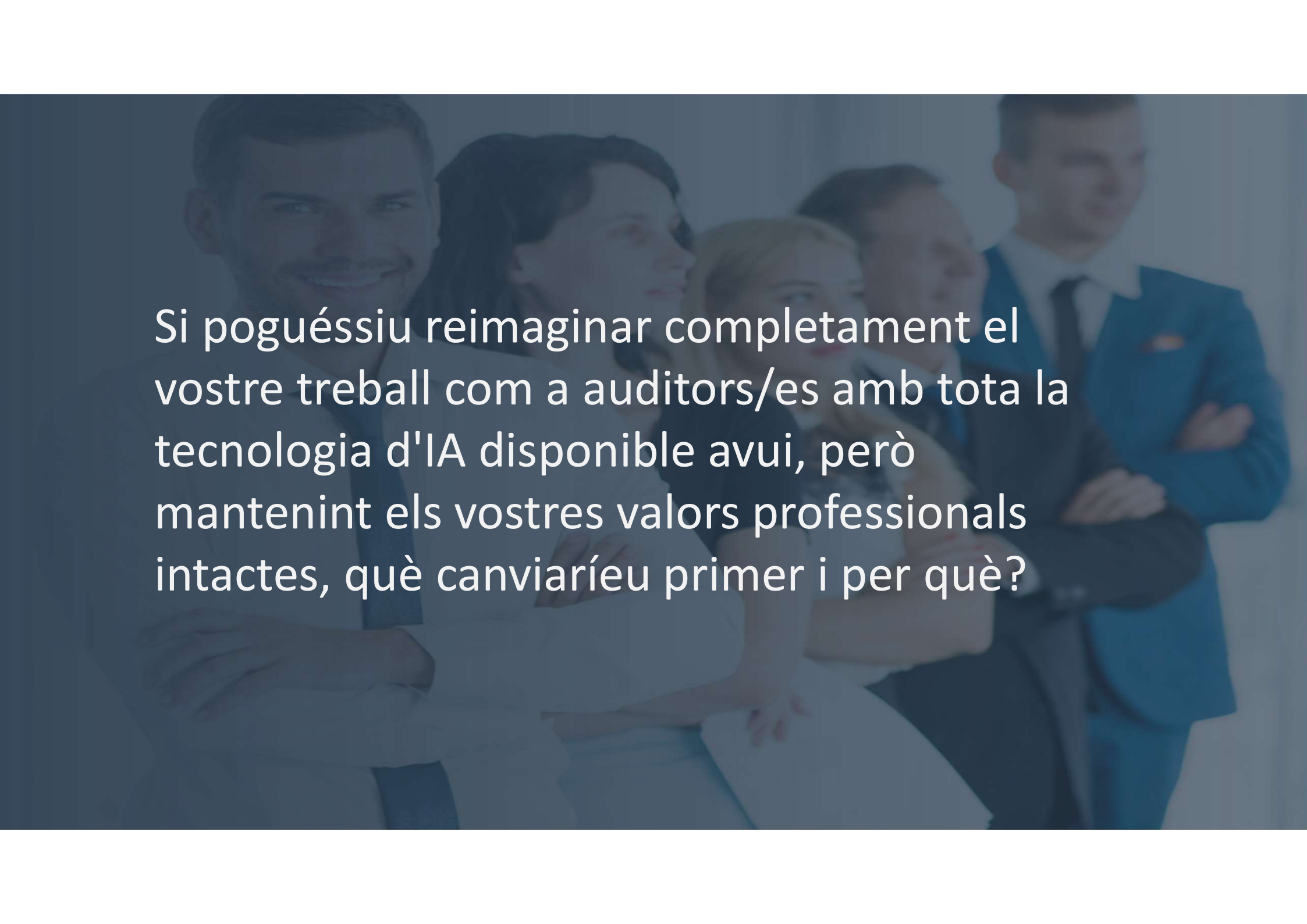

ACCID

Associació
Catalana de
Comptabilitat i
Direcció

Carme Monserrat

Martínez Comín Auditores

A group of five business professionals (three men and two women) are shown in a meeting setting. They are dressed in professional attire, including suits and blouses. The image is dimmed with a blue overlay. The text is centered over the image.

Si poguéssiu reimaginar completament el vostre treball com a auditors/es amb tota la tecnologia d'IA disponible avui, però mantenint els vostres valors professionals intactes, què canviaríeu primer i per què?

Contingut

Índex.

1

Context i marc professional.

Abast real de la IA generativa, impacte en l'auditoria i ús professional.

2

Eines i aplicacions pràctiques.

Ecosistema d'eines, integració corporativa i casos pràctics per fase.

3

Límits, riscos i responsabilitat.

Judici professional, riscos principals, confidencialitat i supervisió.

4

Bones pràctiques d'ús al despatx.

Criteris d'ús, situacions no recomanables, recomanacions per dimensió.

Secció 1

Context i marc professional.

Abast real de la IA generativa, impacte en l'auditoria i ús professional.

IA generativa: Abast real i límits en auditoria.

Què és realment?

Definició clara: La IA generativa és una tecnologia que crea contingut nou (text, imatges, codi) basant-se en patrons apresos de grans volums de dades.

⚠ Important: No confondre amb eines tradicionals com Excel, macros o filtres. La IA generativa opera a un nivell d'abstracció i comprensió molt superior.

Capacitats principals.

- 1 NLP/LLM.**
Processament del llenguatge natural i models de llenguatge gran.
- 2 Classificació.**
Categorització automàtica de documents i dades.
- 3 Resum.**
Síntesi de grans volums d'informació.
- 4 Detecció de patrons.**
Identificació d'anomalies i tendències.
- 5 Suport documental.**
Generació i revisió de documents.

Límits crítics a considerar

Manca de traçabilitat.

Dificultat per rastrejar decisions.

Variabilitat d'output.

Resultats no sempre consistents.

AI-lucinacions.

Generació d'informació inexacta o falsa.

No substitueix judici.

Impossibilitat de reemplaçar l'auditor.

Impacte actual en l'auditoria de comptes.

Eficiència.

Automatització de tasques repetitives.

La IA pot executar processos rutinaris de manera automàtica, alliberant temps dels auditors/es per a tasques de major valor afegit.

Classificació documental massiva.

Capacitat per processar i categoritzar grans volums de documents en temps rècord.

Consistència.

Redacció homogènia.

Estandardització de narratives i documents d'auditoria mantenint un estil corporatiu uniforme.

Seguiment sistemàtic de criteris.

Aplicació consistent de metodologies i criteris d'auditoria en tot el procés.

Millor Documentació.

Narratives més completes.

Generació de documentació més detallada i exhaustiva que cobreix tots els aspectes rellevants.

Workpapers alineats amb NIA-ES 230

Documentació d'auditoria que compleix els estàndards normatius establerts.

Anàlisi 100% poblacional.

Capacitat d'anàlisi completa.

Possibilitat d'anàlitzar tota la població de dades en determinats procediments, en lloc de mostres.

Benefici clau: Major cobertura i detecció d'anomalies que amb mostreig tradicional.

Ús professional de la IA.

Què POT aportar.

1 Velocitat.

Processament ràpid de grans volums d'informació i generació de contingut en temps real.

2 Anàlisi previa.

Exploració inicial de dades per identificar àrees d'interès abans de l'anàlisi detallada.

3 Exploració.

Capacitat per investigar diferents angles i perspectives d'un problema.

4 Suport documental.

Assistència en la redacció, revisió i organització de documentació d'auditoria.

5 Identificació preliminar de red flags.

Detecció primerenca de senyals d'alerta que requereixen atenció especial.

Què NO pot substituir.

Judici professional.

La capacitat d'avaluació crítica i presa de decisions basada en experiència i coneixement contextual.

Avaluació de riscos significatius.

Identificació i valoració de riscos que requereixen comprensió profunda del negoci i el sector.

Determinació de materialitat.

Establiment de llindars de materialitat basat en judici professional i circumstàncies específiques.

Conclusió final d'auditoria.

Opinió final sobre els estats financers que només pot emetre una auditor/a professional.

Secció 2

Eines i aplicacions pràctiques.

Ecosistema d'eines, integració corporativa i casos pràctics per fase.

Ecosistema d'eines tecnològiques habituals.

Eines tradicionals.

- ERP i bases de dades comptables.
- ACL / IDEA.
- Python i SQL.
- PowerBI.
- Eines de govern de dades.

LLM corporatius.

- ChatGPT i similars Enterprise.**
Versió empresarial amb controls de seguretat.
- MS Copilot.**
Integrat amb l'ecosistema Microsoft.
- Models locals "on-premise".**
Desplegament intern per màxima seguretat.

Conceptes transversals.

- Ciberseguretat.**
Protecció de sistemes i dades.
- Control d'accessos.**
Gestió de permisos i autenticació.
- Governança d'IA.**
Polítiques i procediments d'ús.

Integració ecosistema complet.

L'èxit de la implementació de IA en auditoria requereix una integració harmoniosa entre eines tradicionals, models d'IA corporatius i eines de governança. No es tracta de reemplaçar, sinó de potenciar l'ecosistema existent amb capacitats intel·ligents.

Capa de Dades
ERP, bases de dades

Capa d'Anàlisi
ACL, Python, SQL

Capa d'IA
LLM, models locals

Capa de Governança
Seguretat, control

Integració de la IA amb eines corporatives i fluxos de treball.

Integració amb Microsoft 365.

Outlook.

Gestió intel·ligent de correus, classificació automàtica i resum de converses rellevants per a l'auditoria.

Teams.

Transcripció de reunions, extracció d'accions i seguiment de decisions preses durant l'auditoria.

SharePoint.

Gestió documental amb classificació automàtica, etiquetatge intel·ligent i cerca avançada de continguts.

Connexió amb repositoris.

Data Lakes.

Connexió segura amb grans repositoris de dades dels clients per a anàlisi poblacional i detecció de patrons.

Repositoris de Dades.

Accés estructurat a bases de dades comptables, contractes i documentació de suport de l'auditoria.

APIs i Connectors.

Integració programàtica mitjançant APIs per automatitzar fluxos de dades entre sistemes.

Ús segur de models: Protecció de dades sensibles

Dades prohibides.

NIF, IBAN, noms, dades personals.

Models segurs.

Corporatius o locals, mai públics.

Anonimització.

Pseudonimitzar abans de processar.

Casos pràctics: Planificació i avaluació de riscos.

Anàlisi exploratòria.

La IA permet identificar **tendències**, **patrons** i **anomalies** en les dades financeres abans de començar els procediments d'auditoria detallats.

✓ Detecció primerenca de fluctuacions inusuals.

Generació de mapa de riscos.

Creació d'un **primer mapa de riscos** basat en anàlisi de dades i documentació, sempre com a punt de partida i no com a substitutiu.

! **Important:** No substitueix NIA-ES 315-R. Requereix validació professional.

Suport a la lectura ràpida.

Processament accelerat de documents clau: **informes de gestió**, **convenis** i **contractes** per identificar ràpidament elements rellevants.

✓ Resums executius i extracció de punts clau.

Preparació de preguntes d'indagació

La IA pot ajudar a elaborar **llistes de preguntes** estructurades per a entrevistes amb el client, assegurant cobertura completa de temes rellevants.

✓ Preguntes adaptades al sector i riscos identificats.

Valor afegit: La IA accelera la fase de planificació permetent als/les auditors/es centrar-se en l'anàlisi crítica i la presa de decisions, en lloc de tasques mecàniques de processament d'informació.

Casos pràctics: Execució de proves i suport a l'anàlisi.

Classificació automàtica.

Processament intel·ligent de **factures, albarans i justificants** amb categorització automàtica per tipus, proveïdor o concepte.

 Reducció dràstica de temps en tasques repetitives.

Anàlisi NLP.

Processament del llenguatge natural per analitzar **descripcions comptables** i detectar inconsistències o classificacions errònies.

 Comprensió semàntica de transaccions.

Detecció de frau.

Identificació preliminar de patrons sospitosos: **journal entries** inusuals, **proveïdors fantasma** i **duplicats**.

 Red flags per a revisió professional.

Comparació de contractes

Anàlisi comparativa de **contractes** per identificar clàusules inusuals, inconsistències o canvis respecte a versions anteriors.

 Detecció de discrepàncies automàtica.

Flowcharts de Processos

Creació i **verificació de diagrames de flux** de processos empresarials basats en documentació i descripcions del client.

 Visualització clara de controls i riscos.

Impacte en l'execució: La IA transforma la fase d'execució automatitzant tasques repetitives i permetent als/les auditors/es centrar-se en l'anàlisi de riscos i la validació professional.

Casos pràctics: Tancament i documentació.

Redacció assistida de troballes o “findings”.

Suport en la **redacció de findings** i narratives d'auditoria, assegurant claredat, completesa i alineació amb els estàndards professionals.

- ✓ Estructura coherent i professional.
- ✓ Llenguatge clar i precís.
- ✓ Cobertura completa de punts clau.

Normalització de workpapers.

Alineació automàtica de la **documentació d'auditoria** amb els requeriments de la NIA-ES 230, assegurant qualitat i consistència.

- ✓ Format estàndard del despatx.
- ✓ Completesa de documentació.
- ✓ Traçabilitat de procediments.

Resums per revisors i socis.

Generació de **resums executius** adaptats al nivell de detall requerit per revisors de diferents nivells i socis responsables.

- ☰ Diferents nivells de granularitat segons l'audiència.

Checklists finals.

Creació de **llistes de verificació** personalitzades per assegurar que tots els procediments requerits s'han completat abans del tancament.

- ☑ Control de qualitat sistemàtic.

Qualitat documental: La IA millora significativament la qualitat i consistència de la documentació d'auditoria, facilitant les revisions internes i la defensa davant tercers.

Secció 3

Límits, riscos i responsabilitat professional.

Judici professional, riscos principals, confidencialitat i supervisió.

Judici professional i ús adequat de la IA.

LLM = Assistent, NO decisor

Els models de llenguatge gran (LLM) han de ser considerats com a **eines de suport** que assisteixen els auditors/es, mai com a substituïts del judici professional humà.

Validació crítica.

S'ha de **validar tot output crític** generat per IA abans d'utilitzar-lo en procediments d'auditoria o documentació oficial.

“Human in the loop”

Sempre ha d'haver-hi un professional revisant i aprovant qualsevol output d'IA abans de la seva utilització.

Evitar delegació excessiva

Cal evitar la **delegació excessiva en la tecnologia**. La responsabilitat professional recau sempre sobre l'auditor, mai sobre la IA.

Responsabilitat Professional.

L'auditor manté la responsabilitat total de les conclusions i opinions emeses.

Principi fonamental.

La IA és una eina que **potencia** les capacitats professionals, però **no pot reemplaçar** l'experiència, el coneixement contextual i el judici crític que només un/a auditor/a professional pot aportar. La responsabilitat final sempre és humana.

Principals riscos i limitacions.

Errors i al·lucinacions

La IA pot generar **informació inexistent o incorrecta** amb aparença de veracitat. Aquestes "al·lucinacions" són especialment perilloses en contextos d'auditoria.

! Verificar sempre les dades i referències

Biaixos

Els resultats poden estar **afectats pel conjunt d'entrenament** del model o per l'**estructura de les preguntes** (prompts), introduint biaixos conscients o inconscients.

👁 Ser conscient dels biaixos potencials

Falta de traçabilitat

Dificultat per **reproduir exactament l'output** en execucions diferents, el que complica l'auditoria interna i la defensa davant reguladors.

📄 Documentar prompts i versions utilitzades

Errors en dades

Possibles **confusions en imports, dates o dades numèriques**, especialment quan el context no és prou clar o les dades són complexes.

✓ Validació manual de dades crítiques

Gestió de riscos: Conèixer aquests riscos és el primer pas per mitigar-los. La implementació d'IA requereix protocols clars de validació i supervisió.

Confidencialitat, protecció de dades, seguretat i ètica.

Prohibició Absoluta

Està **estrictament prohibit** enviar dades sensibles a models oberts o públics. Això inclou qualsevol informació personal identificable o dades confidencials del client.

Dades Personals

Informació Bancària

Dades Confidencials

Models corporatius o locals

Es recomana l'ús de **models corporatius** amb controls de seguretat adequats o **models locals "on-premise"** que no enviïn dades fora de la infraestructura del despatx.

✓ ChatGPT Enterprise amb acords de privacitat

✓ MS Copilot amb configuració empresarial

✓ Models locals desplegats internament

Controls de seguretat

Implementació de **controls robustos** per garantir la seguretat de les dades en tot moment durant el processament amb IA.

🔑 Control d'accés basat en rols

🔒 Xifrat de dades en trànsit i en repòs

🔗 Cadena de custòdia documentada

Marc normatiu: Aquestes mesures són obligatòries en compliment del **RGPD** i la **LOPDGDD**. La violació d'aquestes normatives pot comportar sancions severes per al despatx.

Independència, qualitat i supervisió.

Integració amb ISQM 1

La norma **ISQM 1** requereix el control d'eines i models utilitzats en els processos d'auditoria. La IA no n'és una excepció.

Control d'eines

Control de models

Procediments documentats

Revisió humana obligatòria.

Existeix un **requeriment explícit de revisió humana** de tot output generat per IA abans de la seva incorporació al workpaper o la documentació oficial.

Revisor Qualificat.

La revisió ha de ser realitzada per professionals amb competències adequades per avaluar la qualitat i idoneïtat de l'output.

Evidència documental

Necessitat d'evidència documental **suficient i defensable** davant reguladors, demostrant l'adequació dels procediments d'auditoria.

✓ Documentació completa del procés.

✓ Traçabilitat de decisions.

✓ Justificació professional.

Qualitat assegurada: Aquests requisits garanteixen que l'ús d'IA mantingui els estàndards de qualitat exigits per la professió i la normativa aplicable.

Secció 4

Bones pràctiques d'ús al despatx.

---

criteris d'ús, situacions no recomanables, recomanacions per dimensió i documentació.

criteris d'ús adequat i governança interna.

Política interna.

Establiment d'una **política clara** que defineixi quines eines d'IA estan permeses i quines estan prohibides al despatx.

Eines permeses.

Llista blanca aprovada pel despatx.

Eines prohibides.

Llista negra explícita.

Inventari d'eines.

Mantenir un **inventari actualitzat** de totes les eines d'IA utilitzades al despatx, amb informació sobre el seu ús i riscos associats.

 Registre de models utilitzats.

 Usuaris autoritzats.

 Nivell de risc associat.

Classificació EU AI Act.

Alineació amb la **classificació de riscos** establerta pel Reglament Europeu d'Intel·ligència Artificial.

Risc Inacceptable.

Prohibit en auditoria.

Risc Alt.

Requereix controls estrictes.

Risc Limitat/Mínim.

Ús amb precaucions bàsiques.

Estructura de governança recomanada

Comitè de Direcció

Aprovació de polítiques

Responsable de Riscos

Avaluació i control

Formador Intern

Capacitació continuada

Usuaris Finals

Compliment de protocols

Situacions en què NO és recomanable utilitzar IA.

Procediments substantius.

No utilitzar IA en procediments que generen evidència directa sobre la qual es basen les conclusions d'auditoria.

⚠ Aquesta evidència requereix procediments tradicionals verificables.

Conclusions i materialitat.

La IA no pot determinar conclusions d'auditoria ni prendre decisions de materialitat, que són responsabilitat exclusiva de l'auditor.

👤 Requereixen judici professional humà.

Dades personals sensibles

No processar dades personals o bancàries en eines d'IA que no siguin corporatives amb garanties de seguretat adequades.

- ✗ Models públics o gratuïts.
- ✗ Eines sense acords de privacitat.
- ✗ Serveis amb dades fora de la UE.

Interpretacions especialitzades

No utilitzar IA per a interpretacions legals o tècniques que requereixen experts humans amb formació específica.

- ✗ Interpretació de normativa legal.
- ✗ Valoracions tècniques complexes.
- ✗ Opinions d'especialistes.

Principi de precaució: Quan existeixi dubte sobre l'idoneïtat de la IA per a una tasca específica, optar sempre per procediments tradicionals verificables i defensables.

Recomanacions segons la dimensió del despatx.

Petits despatxos.

✓ Eines gratuïtes corporatives.

Utilitzar versions empresarials gratuïtes o de baix cost amb controls bàsics de seguretat.

✓ Guies de prompts.

Desenvolupar plantilles estàndard de prompts per assegurar consistència en l'ús.

✓ Formació bàsica.

Sessions introductòries sobre ús responsable i riscos de la IA.

Despatxos mitjans.

✓ Entorns privats.

Desplegament en infraestructura pròpia o cloud privat amb controls de seguretat avançats.

✓ Repositori d'scripts.

Biblioteca de prompts i procediments estàndard compartida entre l'equip.

✓ LLM corporatiu.

Contractació de serveis empresarials amb SLAs i suport tècnic dedicat.

Grans despatxos.

✓ Models propis.

Desenvolupament o personalització de models d'IA propis adaptats a necessitats específiques.

✓ Governança formal.

Estructura completa de governança d'IA amb comitès, polítiques i controls.

✓ Catàleg d'eines aprovades.

Inventari exhaustiu amb processos d'avaluació, aprovació i revisió periòdica.

Escalabilitat: Aquestes recomanacions són escalables. Els despatxos en creixement poden anar adoptant mesures més sofisticades a mesura que augmenten els recursos i la complexitat.

Pautes de documentació i validació.

Què documentar.

1 Prompt utilitzat.

Registrar el text exacte introduït al model per garantir reproduïbilitat.

2 Data i versió.

Data d'execució i versió específica del model utilitzat.

3 Output revisat.

Output generat amb comentaris de la revisió professional realitzada.

4 Conclusió humana.

Conclusió final del professional després d'avaluar l'output de la IA.

Validació independent.

En **conclusions crítiques**, requerir validació per part d'un segon professional independent per assegurar objectivitat.

✓ Revisió per supervisor o soci.

✓ Documentació de discrepàncies.

✓ Resolució consensuada.

Logs i audit trail.

Mantenir **registres complets** de tota la interacció amb sistemes d'IA per permetre auditoria posterior.

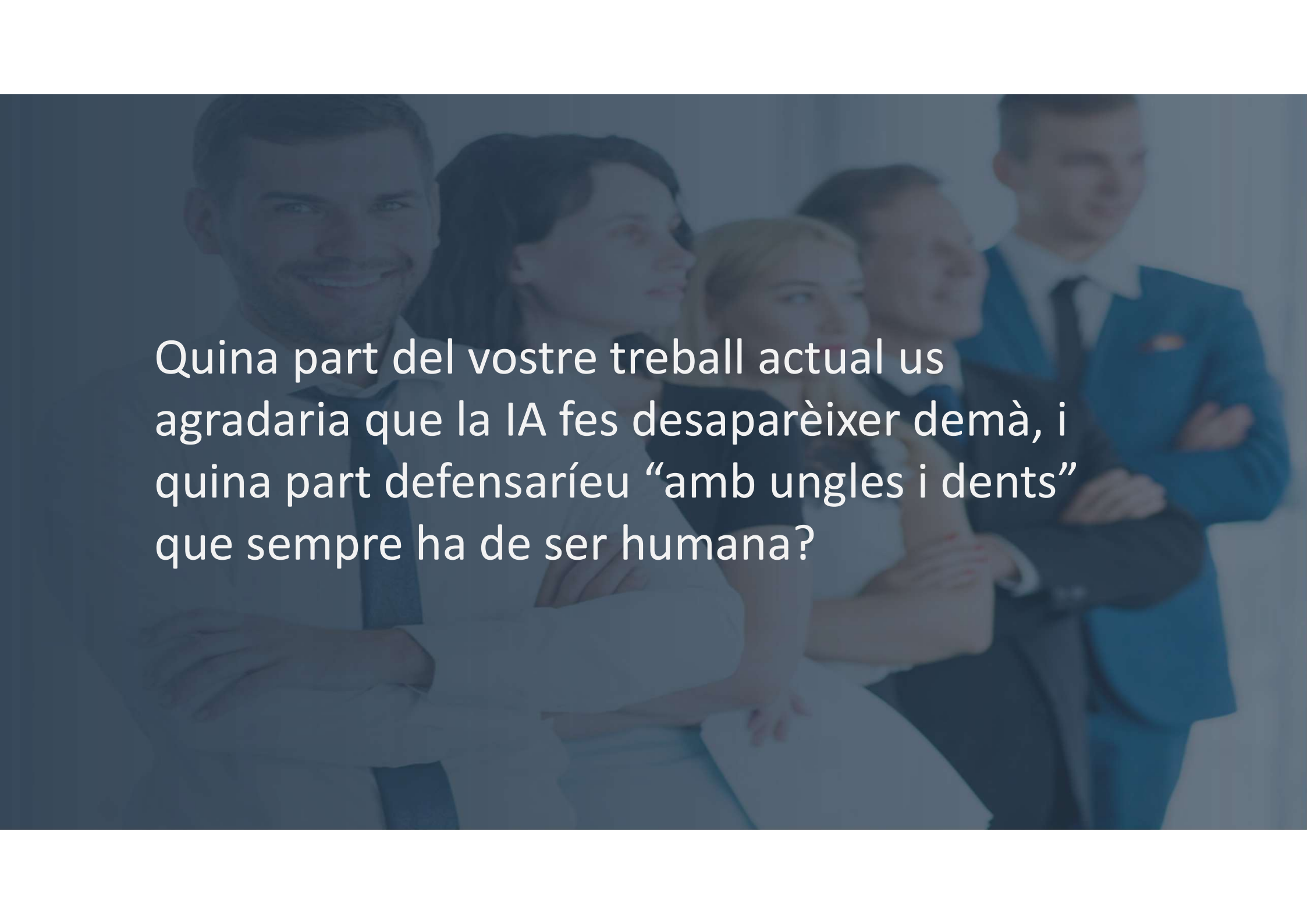
 Historial de prompts i outputs.

 Identificació d'usuaris.

 Marques temporals completes.

Defensabilitat: La documentació adequada és essencial per defensar les pràctiques d'auditoria davant de reguladors, tribunals o altres parts interessades. Sense evidència documental, l'ús d'IA esdevé

A group of five business professionals (three men and two women) are standing in a line, looking towards the right. They are dressed in professional attire. The image is dimmed with a blue overlay. The text is centered over the image.

Quina part del vostre treball actual us agradaria que la IA fes desaparèixer demà, i quina part defensaríeu “amb ungles i dents” que sempre ha de ser humana?

Amb què et puc ajudar?

Soc un professional que es dedica a l'auditoria de comptes anuals, molt escèptic/a a l'ús de la intel·ligència artificial en la professió.

Voldria fer-te unes preguntes:

- 1.- Em podries fer un quadre resum de pros i cons sobre el seu ús?
- 2.- Em podries donar resposta a com els valors humans i la ètica personal i professional es poden o no veure afectats?
- 3.- Veuries factible una col·laboració entre humans i tecnologia d'una forma fluida en el dia a dia de la professió?
- 4.- Creus que els professionals de l'auditoria que som financers i comptables ens caldria fer equip amb altres professionals?

+

ACCID

Associació
Catalana de
Comptabilitat i
Direcció

Gràcies per la vostra atenció

La IA generativa és una eina poderosa que, utilitzada adequadament, pot potenciar significativament l'eficiència i qualitat de l'auditoria.

Sempre sota el control i judici professional de
l'auditor/a.

Responsabilitat Professional

Seguretat i Confidencialitat

Qualitat Assegurada